

عنوان مقاله:

واکاوی تحلیلی چالش تعارض احکام حکومتی با نصوص شرعی

محل انتشار:

دوفصلنامه مطالعات اصول فقه امامیه، دوره 99، شماره 1 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

خدیجه افشین - مدرس دانشگاه فرهنگیان و دبیر آموزش و پرورش

محمدرضا کیخا - گروه فقه و مبانی حقوق اسلامی/دانشکده الهیات/دانشگاه سیستان و بلوچستان/ایران

خلاصه مقاله:

بر مبنای عقل و دیدگاه فقها وجود حاکم اسلامی به جهت برقراری نظم و امنیت، صیانت از حکومت اسلامی و اجرای احکام و قوانین آن لزوم و وجوب شرعی دارد. مشروعیت اولوالامر منبعث از شان پیامبر(ص) و ائمه(علیهم السلام) می باشد که بالتبع آنان به حاکم اسلامی نیز تسری می یابد از جمله اختیارات ایشان، اذن در صدور احکام حکومتی است که در چارچوب شریعت، رافع گرفتاری و رویداد جامعه اسلامی باشد و یا در مسیر خیراندیشی جمعی حرکت نماید. این قسم احکام، از ادله اجتهادی و مبتنی بر نصوص هستند و از حیث اختصاص حاکمیت به فقیه (ولی فقیه) نوعی تاسیس به شمار می آیند. بنابراین، والی حکومت با در نظر گرفتن مقتضیات روز اجتماع اسلامی و مصلحت همگانی، گاه حکمی در مغایرت با نصوص شرعی صادر می نماید. پژوهش حاضر که به روش توصیفی- تحلیلی انجام گرفته به این سوال می پردازد که: چالش احکام حکومتی متعارض با نصوص شرعی چگونه مرتفع می شود؟ یافته های تحقیق نشان می دهد؛ ولی امر در صدور حکم حکومتی طبق مصالح اسلامی و یا مصالح عمومی که با روح شریعت سازگاری دارند در کلیه امور اعم از عبادی و غیرعبادی مرتبط با موضوعات اجتماعی، با رعایت معیارهای شرعی مبسوط الید می باشد. لذا جهت تبیین و رفع مغایرت احکام حکومتی با نصوص شرعی از طریق سنجش دلایل و مستندات، پرداختن به این قسم از احکام ضروری می باشد.

کلمات کلیدی:

تعارض، حکم حکومتی، نصوص، ترجیح، مصالح اسلامی، مصالح همگانی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1491247>

